

Europeiska unionens officiella tidning

C 155

Svensk utgåva

Meddelanden och upplysningar

femtioandra årgången

8 juli 2009

Informationsnummer

Innehållsförteckning

Sida

I Resolutioner, rekommendationer och yttranden

REKOMMENDATIONER

Europaparlamentet och rådet

2009/C 155/01	Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 18 juni 2009 om inrättande av en europeisk referensram för kvalitetssäkring av yrkesutbildning ⁽¹⁾	1
2009/C 155/02	Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 18 juni 2009 om inrättande av ett europeiskt system för meritöverföring inom yrkesutbildningen (ECVET) ⁽¹⁾	11

IV Upplysningar

UPPLYSNINGAR FRÅN EUROPEISKA UNIONENS INSTITUTIONER OCH ORGAN

Kommissionen

2009/C 155/03	Eurons växelkurs	19
---------------	------------------------	----

SV

V Yttranden

ADMINISTRATIVA FÖRFARANDEN

Kommissionen

2009/C 155/04	Inbjudan att lämna projektförslag TREN/SUB/01-2009	20
---------------	--	----

Europeiska investeringsbanken

2009/C 155/05	Anbudsinfördran – Europeiska investeringsbanken erbjuder två nya EIBURS sponsorprogram inom åtgärdsprogrammet för universitetsforskning	21
---------------	---	----

Europeiska gemenskapernas byrå för uttagningsprov för rekrytering av personal (EPSO)

2009/C 155/06	Meddelande om allmänt uttagningsprov EPSO/AST/100-101/09	23
---------------	--	----

FÖRFARANDEN FÖR GENOMFÖRANDE AV KONKURRENSPOLITIKEN

Kommissionen

2009/C 155/07	Förhandsanmälan av en koncentration (Ärende COMP/M.5570 – Platinum/Delphi) (1)	24
---------------	--	----

(1) Text av betydelse för EES

I

(Resolutioner, rekommendationer och yttranden)

REKOMMENDATIONER

EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS REKOMMENDATION

av den 18 juni 2009

om inrättande av en europeisk referensram för kvalitetssäkring av yrkesutbildning

(Text av betydelse för EES)

(2009/C 155/01)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
UTFÄRDAT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska
gemenskapen, särskilt artiklarna 149.4 och 150.4,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommit-
téns yttrande ⁽¹⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽²⁾,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽³⁾, och

av följande skäl:

(1) Övergången till en kunskapsbaserad ekonomi (Europeiska
rådets möte i Lissabon 2000) kräver modernisering och
kontinuerlig förbättring av yrkesutbildningssystemen som
svar på de snabba ekonomiska och samhällsliga föränd-
ringarna, så att de kan bidra till att öka anställbarheten
och den sociala integrationen samt förbättra tillgången
till livslångt lärande för alla, inbegripet mindre gynnade
personer.

⁽¹⁾ EUT C 100, 30.4.2009, s. 136.

⁽²⁾ EUT C 325, 19.12.2008, s. 48.

⁽³⁾ Europaparlamentets yttrande av den 18 december 2008 (ännu ej
offentliggjort i EUT) och rådets beslut av den 11 maj 2009.

(2) Vid Europeiska rådets möte i Barcelona 2002 fastställdes
målet att göra Europas yrkesutbildningssystem till en
kvalitetsreferens för hela världen senast 2010.

(3) I de integrerade riktlinjerna för tillväxt och sysselsättning
(2005–2008) från Lissabon uppmanas medlemsstaterna
att utarbeta system för livslångt lärande som är ekono-
miskt överkomliga, tillgängliga och som möter de för-
änderliga behoven i kunskapsbaserade ekonomier och
samhällen. Det är nödvändigt att anpassa utbildnings-
systemen och bygga upp deras kapacitet, så att de blir
mer relevanta för arbetsmarknaden. De utbildnings-
politiska målen bör därför i allt högre grad komplettera
de ekonomiska och arbetsmarknadspolitiska målen, för
att man ska kunna kombinera social sammanhållning
och konkurrenskraft.

(4) Efter rådets resolution av den 19 december 2002 om
främjande av ett närmare europeiskt samarbete i fråga
om yrkesutbildning ⁽⁴⁾ ("Köpenhamnsprocessen"), och
som ett resultat av det samarbete som följde mellan
kommissionen, medlemsstaterna, arbetsmarknadens par-
ter, EES/Efta-länderna och kandidatländerna om priorite-
ring av kvalitetssäkring, har en gemensam ram för kva-
litetssäkring inom yrkesutbildning ("den gemensamma ra-
men för kvalitetssäkring") utarbetats, med hänsyn till er-
farenheter och exempel på god praxis från de olika del-
tagande länderna.

(5) Enligt rådets och kommissionens gemensamma
delrapport från 2004 till Europeiska rådet om

⁽⁴⁾ EUT C 13, 18.1.2003, s. 2.

arbetsprogrammet Utbildning 2010⁽¹⁾ bör den gemensamma ramen för kvalitetssäkring av yrkesutbildningen (som del av uppföljningen av Köpenhamnsförklaringen) och utveckling av en gemensam uppsättning normer, förfaranden och riktlinjer för kvalitetssäkring⁽²⁾ (i samband med Bolognaprocessen och som en del av arbetsprogrammet när det gäller att följa upp målen för utbildningssystemen) vara högprioriterade för Europa.

- (6) I maj 2004 godkände rådet (utbildning) principen⁽³⁾ med en gemensam ram för kvalitetssäkring och uppmanade medlemsstaterna och kommissionen att, inom sina respektive behörighetsområden, tillsammans med relevanta intressenter främja den frivilliga användningen av den gemensamma ramen.
- (7) Genom det europeiska nätverket för kvalitetssäkring inom yrkesutbildning⁽⁴⁾ skapades en europeisk plattform som har gjort det möjligt att följa upp rådets slutsatser från 2004 och Helsingforskommunikén på lämpligt sätt och underlättat ett hållbart samarbete mellan länder.
- (8) År 2006 framhölls i Helsingforskommunikén behovet att vidareutveckla och förverkliga gemensamma europeiska verktyg som särskilt inriktar sig på yrkesutbildningen, genom att bygga på principerna för den gemensamma ramen för kvalitetssäkring i enlighet med rådets slutsatser från maj 2004 om kvalitetssäkring inom yrkesutbildningen, för att främja kvalitetsförbättringar och ett bredare samarbete i det europeiska nätverket för kvalitetssäkring inom yrkesutbildningen.
- (9) Genom denna rekommendation inrättas en europeisk referensram för kvalitetssäkring av yrkesutbildning ("referensramen"), vilken utgör ett referensinstrument till hjälp för medlemsstaterna i deras arbete med att ständigt förbättra sina yrkesutbildningssystem, med utgångspunkt i gemensamma europeiska referenser, och den bygger på och vidareutvecklar den gemensamma ramen för kvalitetssäkring. Referensramen bör bidra till kvalitetsförbättring av yrkesutbildningen och till en ökad öppenhet och samstämmighet i utvecklingen av yrkesutbildningspolitiken mellan medlemsstater, och därvid främja ömsesidigt förtroende mellan intressenterna, rörlighet för arbetstagare och elever samt livslångt lärande.
- (10) Referensramen bör omfatta en kvalitetssäkrings- och förbättringscykel som består av planering, genomförande, utvärdering/bedömning och översyn/revidering av yrkesutbildning, med stöd av gemensamma kvalitetskriterier,

vägledande deskriptorer och indikatorer. Övervakningsprocesserna, som omfattar en kombination av interna och externa bedömningsmekanismer, måste utformas av medlemsstaterna för att kartlägga de starka sidorna hos system, processer och förfaranden samt de områden som behöver förbättras. I referensramen bör instrument ingå som kan användas för att mäta effektivitet.

- (11) Referensramen bör användas på såväl systemnivå som på tillhandahållande- och kvalificeringsnivå inom yrkesutbildningen. Den tillhandahåller en systematisk metod för kvalitetshantering, och den täcker och länkar samman relevanta nivåer och aktörer. Referensramen bör också lägga stor vikt vid övervakning och kvalitetsförbättring genom att kombinera intern och extern bedömning, översyn samt processer för förbättring, med stöd av mätning och kvalitativ analys. Referensramen bör vara en utgångspunkt för vidareutveckling genom samarbete på europeisk, nationell, regional och lokal nivå.
- (12) Genom att föreskriva konkreta åtgärder till stöd för en kultur med bedömning och kvalitetsförbättring på alla nivåer bidrar denna rekommendation till användningen av faktabaserad politik och praktik som grund för en mer effektiv och rättvis politik, i enlighet med slutsatserna från 2006 från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, om effektiv och rättvis utbildning⁽⁵⁾.
- (13) I denna rekommendation fastställs rambestämmelser för att identifiera, stödja och utbyta bästa praxis på inte bara nationell nivå utan även lokal och regional nivå inom alla relevanta nätverk, inbegripet det europeiska nätverket för kvalitetssäkring inom yrkesutbildning.
- (14) I denna rekommendation beaktas de "Gemensamma principer för kvalitetssäkring inom allmän och yrkesinriktad utbildning" som ingår i bilaga III till Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 23 april 2008 om en europeisk referensram för kvalifikationer för livslångt lärande⁽⁶⁾ (nedan kallad EQF). Referensramen bör därför stödja införandet av EQF, särskilt kvaliteten i certifieringen av inlärningsresultaten. Den bör också stödja införandet av andra europeiska instrument, såsom det europeiska systemet för överföring av meriter inom yrkesutbildning och de gemensamma europeiska principerna för identifikation och validering av icke-formellt och informellt lärande.
- (15) I och med att denna rekommendation inte är bindande är den förenlig med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget, eftersom dess syfte är att stödja och komplettera medlemsstaternas insatser genom att underlätta ytterligare samarbete mellan dem för att göra yrkesutbildningen mer insynsvänlig och främja rörlighet och livslångt lärande. Den bör genomföras i enlighet med nationell lagstiftning och praxis. Denna rekommendation är

⁽¹⁾ EUT C 104, 30.4.2004, s. 1.

⁽²⁾ Genomförande av det europeiska området för högre utbildning. Kommunicé från konferensen med ministrarna med ansvar för högre utbildning i Berlin den 19 september 2003.

⁽³⁾ Rådets slutsatser om kvalitetssäkring inom yrkesutbildningen, 28 maj 2004.

⁽⁴⁾ Det europeiska nätverket för kvalitetssäkring inom yrkesutbildning inrättades av kommissionen i oktober 2005 på inrådan av rådgivande kommittén för yrkesutbildning. Dess medlemmar har utsetts av medlemsstaterna, kandidatländerna, EES/Efta-länderna och de europeiska arbetsmarknadsorganisationerna i enlighet med ett noggrant angivet förfarande.

⁽⁵⁾ EUT C 298, 8.12.2006, s. 3.

⁽⁶⁾ EUT C 111, 6.5.2008, s. 1.

förenlig med proportionalitetsprincipen i samma artikel eftersom den inte ersätter eller inför nationella kvalitets-säkringssystem. I referensramen föreskrivs inte något särskilt system eller tillvägagångssätt för kvalitetssäkring, men däremot tillhandahålls gemensamma principer, kvalitetskriterier, vägledande deskriptorer och indikatorer som kan vara till hjälp för att bedöma och förbättra befintliga system och utbud när det gäller yrkesutbildning.

- (16) Referensindikatorerna i bilaga II är avsedda att stödja utvärderingen och kvalitetsförbättringen av yrkesutbildningssystemen och/eller tillhandahållarna av yrkesutbildning i enlighet med nationell lagstiftning och praxis, och att fungera som en "verktygslåda" ur vilken de olika användarna kan välja de indikatorer som de anser vara mest relevanta för sina specifika kvalitetssäkringssystem. De bör med hänsyn till sin karaktär och sitt syfte särskiljas från indikatorerna och referensvärdena i rådets slutsatser av den 25 maj 2007 om en enhetlig ram för indikatorer och referensvärden för att mäta de framsteg som gjorts avseende Lissabonmålen för utbildning⁽¹⁾.
- (17) Om medlemsstaterna använder och vidareutvecklar referensramen skulle den kunna hjälpa dem att ytterligare förbättra och utveckla sina yrkesutbildningssystem, stödja strategier för livslångt lärande, underlätta integreringen av arbetsmarknaderna i Europa liksom genomförandet av EQF samt främja en kultur av kvalitetsförbättring på alla nivåer, samtidigt som de nationella utbildningssystemens rika mångfald respekteras.
- (18) Denna rekommendation bör bidra till att modernisera utbildningssystemen, förbättra utbildningens effektivitet genom att se till att personer inte lämnar utbildningar utan kvalifikationer, förbättra de inbördes förhållandena mellan utbildning, yrkesutbildning och sysselsättning, bygga broar mellan formellt och informellt lärande samt öka erkännandet av kvalifikationer som grundas på erfarenhet.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS MEDLEMSSTATERNA FÖLJANDE.

1. Att använda och vidareutveckla den europeiska referensramen för kvalitetssäkring av yrkesutbildning ("referensramen") samt de kvalitetskriterier, vägledande deskriptorer och referensindikatorer som avses och närmare beskrivs i bilagorna I och II, för att ytterligare förbättra och utveckla sina yrkesutbildningssystem, stödja strategier för livslångt lärande och genomförandet av EQF och den europeiska kvalitetsstadgan för rörlighet samt främja en kultur av kvalitetsförbättring och innovation på alla nivåer. Extra tonvikt bör läggas på övergången från yrkesutbildning till högre utbildning.

2. Att var och en, senast den 18 juni 2011, utforma ett tillvägagångssätt för att, i tillämpliga fall, förbättra kvalitetssäkringssystemen nationellt och på bästa möjliga sätt använda referensramen med deltagande av arbetsmarknadens parter, regionala och lokala myndigheter samt alla andra relevanta intressenter i enlighet med nationell lagstiftning och praxis.

3. Att delta aktivt i nätverket för den europeiska referensramen för kvalitetssäkring av yrkesutbildning ("referensramsnätverket"), som en grund för vidareutveckling av gemensamma principer, referenskriterier och indikatorer, vägledningar och verktyg för kvalitetsförbättring inom yrkesutbildningen på nationell, regional och lokal nivå efter behov.

4. Att utse en nationell referenspunkt för kvalitetssäkring inom yrkesutbildningen, om en sådan inte redan finns, som är kopplad till de särskilda strukturerna och kraven i varje medlemsstat, och där befintliga relevanta organ, arbetsmarknadens parter och alla berörda intressenter på nationell och regional nivå ingår på ett sätt som är förenligt med nationell praxis, för att säkerställa att initiativ följs upp. Referenspunkterna bör

— hålla alla olika typer av intressenter informerade om verksamheten inom referensramsnätverket,

— aktivt stödja genomförandet av referensramsnätverkets arbetsprogram,

— ta konkreta initiativ för att vidareutveckla referensramen på nationell nivå,

— stödja självbedömning som en kompletterande och effektiv metod för kvalitetssäkring, som gör det möjligt att mäta framstegen och att identifiera områden som måste förbättras i genomförandet av referensramsnätverkets arbetsprogram,

— se till att sprida information till intressenter på ett effektivt sätt.

5. Att se över genomförandeprocessen vart fjärde år – dessa översyner tas med i varannan nationell lägesrapport som upprättas i samband med den framtida strategiska ramen för europeiskt utbildningssamarbete – på grundval av referenskriterier som i samarbete med kommissionen och medlemsstaterna fastställs i enlighet med referensramsnätverket.

⁽¹⁾ EUT C 311, 21.12.2007, s. 13.

EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET STÖDER KOMMISSIONENS AVSIKT ATT GÖRA FÖLJANDE.

1. Stödja medlemsstaterna i genomförandet av ovannämnda uppgifter, särskilt genom att underlätta för dem att samarbeta och lära av varandra, genom att testa och utarbeta material för handledning, samt genom att tillhandahålla information om kvalitetsutveckling inom yrkesutbildning i medlemsstaterna.
2. Främja och, tillsammans med medlemsstaterna, medverka i referensnätverket och därmed bidra till den politiska utvecklingen på området genom konkreta förslag och initiativ, efter behov.
3. Se till att genomförandet av denna rekommendation följs upp genom att en gång vart fjärde år lägga fram en rapport

för Europaparlamentet och rådet om erfarenheter och utsikter inför framtiden, inbegripet vid behov en översyn av denna rekommendation i samarbete med medlemsstaterna och med deltagande av de olika intressenterna.

4. Med utgångspunkt i rapporten och i samarbete med medlemsstaterna utvärdera genomförandet av denna rekommendation och, vid behov, en översyn av den.

Utfärdad i Bryssel den 18 juni 2009.

På Europaparlamentets vägnar

H.-G. PÖTTERING

Ordförande

På rådets vägnar

Štefan FÜLE

Ordförande

INLEDNING TILL BILAGORNA

Genom denna rekommendation inrättas en europeisk referensram för kvalitetssäkring av yrkesutbildning ("referensramen"), vilken omfattar en kvalitetssäkrings- och förbättringscykel (planering, genomförande, utvärdering/bedömning och översyn/revidering) som bygger på ett urval av kvalitetskriterier, deskriptorer och indikatorer tillämpliga på kvalitetsarbetet, både på systemnivå och för tillhandahållare av yrkesutbildning. Syftet är inte att införa nya standarder, utan att stödja medlemsstaternas insatser och samtidigt behålla medlemsstaternas olika upplägg.

Referensramen bör betraktas som en "verktygslåda" ur vilken olika användare kan välja de deskriptorer och indikatorer som de anser vara mest relevanta för deras kvalitetssäkringssystem.

De föreslagna deskriptorerna (bilaga I) och indikatorerna (bilaga II) är endast vägledande, och de som använder referensramen kan välja och tillämpa dem i enlighet med alla eller en del av deras krav och befintliga ramar.

De kan tillämpas på grundläggande yrkesutbildning och/eller fortbildning, beroende på de relevanta individuella särdragen inom yrkesutbildningssystemen i varje medlemsstat och på typen av tillhandahållare av yrkesutbildning.

Det ska vara helt frivilligt att använda dem, med hänsyn till potentiellt mervärde och i enlighet med nationell lagstiftning och praxis. De bör varken ses som riktmärken eller som ett sätt att rapportera om, eller göra jämförelser mellan, de olika nationella systemens kvalitet och effektivitet. Medlemsstaterna ansvarar fortfarande fullt ut för att övervaka systemens kvalitet.

BILAGA I

**DEN EUROPEISKA REFERENSRAMEN FÖR KVALITETSSÄKRING AV YRKESUTBILDNING:
KVALITETSKRITERIER OCH VÄGLEDANDE DESKRIPTORER ⁽¹⁾**

Denna bilaga innehåller förslag på gemensamma kvalitetskriterier och vägledande deskriptorer som är avsedda som stöd för medlemsstaterna enligt eget gottfinnande när de genomför referensramen ⁽²⁾

Kvalitetskriterier	Vägledande deskriptorer på systemnivå	Vägledande deskriptorer på genomförandenivå
Planeringen bygger på en strategisk vision som delas av berörda intressenter och med angivna mål, åtgärder och indikatorer	<p>Mål för yrkesutbildningen på medellång och lång sikt beskrivs, och är kopplade till europeiska mål.</p> <p>Berörda intressenter deltar i utformningen av målen för yrkesutbildningen på olika nivåer.</p> <p>Riktmärken har fastställts och övervakas med hjälp av specifika indikatorer (framgångskriterier).</p> <p>Man har fastställt mekanismer och förfaranden för att kartlägga utbildningsbehov.</p> <p>Ett informationsprogram har utformats för att säkra största möjliga spridning av kvalitetsresultat i förhållande till nationella och regionala bestämmelser om dataskydd.</p> <p>Det finns standarder och vägledningar för erkännande, validering och certifiering av individers färdigheter.</p>	<p>Europeiska, nationella och regionala yrkesutbildningspolitiska mål återspeglas i de lokala riktmärken som tillhandahållarna av yrkesutbildning har ställt upp.</p> <p>Tydliga mål och riktmärken har ställts upp och övervakas.</p> <p>Ett kontinuerligt samråd sker med berörda intressenter för att kartlägga särskilda lokala och individuella behov.</p> <p>Ansvarsområden inom kvalitetsutveckling har fördelats på ett tydligt sätt.</p> <p>Personalen deltar i planeringen på ett tidigt stadium, även i fråga om kvalitetsutveckling.</p> <p>Tillhandahållare planerar samarbetsinitiativ tillsammans med andra tillhandahållare av yrkesutbildning.</p> <p>Berörda intressenter deltar i analysen av lokala behov.</p> <p>Tillhandahållare av yrkesutbildning har ett tydligt och insynsvänligt kvalitetssäkrings-system.</p>
Genomförandeplaner utformas i samråd med intressenter och innehåller tydliga principer	<p>Genomförandeplaner har utformats i samarbete med arbetsmarknadens parter, tillhandahållare av yrkesutbildning och andra relevanta intressenter på olika nivåer.</p> <p>I genomförandeplanerna tas hänsyn till vilka resurser som krävs, användarnas kapacitet samt nödvändiga verktyg och riktlinjer.</p> <p>Riktlinjer och standarder har utformats för genomförande på olika nivåer.</p> <p>Genomförandeplaner innehåller särskilt stöd för utbildning av lärare och andra utbildare.</p> <p>Tillhandahållarnas ansvar i genomförandeprocessen är tydligt och klart beskrivet.</p> <p>En nationell och/eller regional referensram för kvalitetssäkring har inrättats, och i den ingår riktlinjer och kvalitetsstandarder på genomförandenivå som främjar en kontinuerlig förbättring och självreglering.</p>	<p>Den interna resursfördelningen har skett på lämpligt sätt, med tanke på riktmärkena i genomförandeplanerna.</p> <p>Relevanta och omfattande partnerskap får uttryckligt stöd för att genomföra planerade åtgärder.</p> <p>I den strategiska planen för personalens kompetensutveckling anges lärares och utbildares utbildningsbehov.</p> <p>Personalen deltar regelbundet i utbildning och samarbetar med berörda externa intressenter för att stödja kapacitetsuppbyggnad och kvalitetsförbättring, samt för att förbättra genomförandet.</p>

⁽¹⁾ De definitioner som används i denna rekommendation bygger på Cedefops ordlista för utbildningskvalitet (arbetsdokument, november 2003).

⁽²⁾ Bilaga II innehåller en ytterligare uppsättning utvalda kvalitetsindikatorer.

Kvalitetskriterier	Vägledande deskriptorer på systemnivå	Vägledande deskriptorer på genomförandenivå
<p>Bedömning av inhämtade kunskaper och processer sker regelbundet, med stöd av mätning</p>	<p>Det finns en metod för bedömning, som täcker både intern och extern bedömning.</p> <p>Man har kommit överens om intressenternas deltagande i övervaknings- och bedömningsprocessen och gjort en tydlig beskrivning.</p> <p>De nationella och regionala standarderna och processerna för kvalitetsförbättring och kvalitetssäkring är relevanta och står i proportion till behoven inom sektorn.</p> <p>Självbedömning samt intern och extern granskning används vid behov för att bedöma systemen.</p> <p>System för tidig varning har införts. Resultatindikatorer tillämpas.</p> <p>Insamling av relevanta och sammanhängande uppgifter sker regelbundet, för att mäta hur väl man lyckats och vad som behöver förbättras.</p> <p>Lämpliga metoder för insamling av uppgifter har utformats, t.ex. frågeformulär och indikatorer/mätmetoder.</p>	<p>Självbedömning sker regelbundet enligt nationella och regionala bestämmelser/referensramar eller på tillhandahållarnas initiativ.</p> <p>Processer och resultat/inhämtade kunskaper bedöms och granskas; bedömning av elevens tillfredsställelse och personalens prestationer och tillfredsställelse ingår.</p> <p>Vid bedömning och granskning ingår lämpliga och effektiva mekanismer för att låta interna och externa intressenter delta.</p> <p>System för tidig varning har införts.</p>
<p>Översyn</p>	<p>Förfaranden, mekanismer och verktyg för översyn har utformats på alla nivåer.</p> <p>Processerna granskas regelbundet och åtgärdsplaner upprättas.</p> <p>Systemen anpassas i enlighet med detta. Information om resultaten från utvärderingar offentliggörs.</p>	<p>Återkoppling från eleverna om deras egna inlärningserfarenheter och om inlärnings- och undervisningsmiljön samlas in. Dessa uppgifter och lärarnas återkoppling används vid utformning av uppföljande åtgärder.</p> <p>Information om resultaten av granskningen ges stor spridning.</p> <p>Förfarandena för återkoppling och granskning ingår i organisationens strategiska inlärningsprocess.</p> <p>Resultaten från bedömningsprocessen diskuteras med berörda intressenter och lämpliga åtgärdsplaner upprättas.</p>

BILAGA II

VALDA KVALITETSINDIKATORER FÖR BEDÖMNING AV YRKESUTBILDNINGENS KVALITET – REFERENSUPPSÄTTNING

I denna bilaga föreslås en omfattande uppsättning valda kvalitetsindikatorer, som kan användas vid utvärdering och kvalitetsförbättring av yrkesutbildningssystem och/eller tillhandahållare. Uppsättningen kommer att vidareutvecklas genom europeiskt bilateralt och/eller multilateralt samarbete, på grundval av europeiska uppgifter och nationella register.

De bör med hänsyn till sin karaktär och sitt syfte särskiljas från indikatorerna och referensvärdena i rådets slutsatser om den 25 maj 2007 om en enhetlig ram för indikatorer och referensvärden för att mäta de framsteg som gjorts avseende Lissabonmålen för utbildning.

Indikator Tabellen innehåller inte heller några aggregerade indikatorer på nationell nivå, när sådana saknas eller är svåra att få fram. Sådana indikatorer på nationell nivå kan aggregeras senare med utgångspunkt i ett gemensamt avtal mellan medlemsstaterna, kommissionen och nätverket för den europeiska referensramen för kvalitetssäkring av yrkesutbildning.

Indikator	Typ av indikator	Syfte
Övergripande indikatorer för kvalitetssäkring		
Nr 1 Kvalitetssäkringssystemens relevans för tillhandahållare av yrkesutbildning: a) Andel av tillhandahållarna av yrkesutbildning som tillämpar interna kvalitetssäkringssystem enligt lag/på eget initiativ. b) Andel ackrediterade tillhandahållare av yrkesutbildning.	Kontext-/inputindikator	Främja en kultur av kvalitetsförbättring på genomförandenivå. Göra kvaliteten på utbildning tydligare. Förbättra det ömsesidiga förtroendet i fråga om tillhandahållande av utbildning.
Nr 2 Investering i utbildning för lärare och utbildare: a) Andel lärare och utbildare som deltar i vidareutbildning. b) Investerade belopp.	Input-/processindikator	Främja lärares och utbildares ansvar i kvalitetsutvecklingsprocessen inom yrkesutbildning. Öka yrkesutbildningens möjligheter att anpassa sig till arbetsmarknadens föränderliga behov. Öka kapaciteten för individuellt lärande. Förbättra elevernas resultat.
Indikatorer som stöder kvalitetsmål inom yrkesutbildningspolitiken		
Nr 3 Deltagande i yrkesutbildningsprogram: Antal deltagare i yrkesutbildningsprogram ⁽¹⁾ , fördelat på typ av program och individuella kriterier ⁽²⁾ .	Input-/process-/outputindikator	Få fram grundläggande uppgifter på system- och genomförandenivå om yrkesutbildningens attraktivitet. Ge riktat stöd för att öka yrkesutbildningens tillgänglighet, även för missgynnade grupper.

Indikator	Typ av indikator	Syfte
<p>Nr 4 Andel som avslutar yrkesutbildningsprogram:</p> <p>Antal personer som fullgjort/avbrutit yrkesutbildningsprogram, fördelat på typ av program och individuella kriterier.</p>	<p>Process-/output-/resultatindikator</p>	<p>Få fram grundläggande uppgifter om utbildningsresultat och processer för utbildningskvalitet.</p> <p>Beräkna andelen avhopp i förhållande till deltagande.</p> <p>Ge stöd för att fullborda utbildningen som ett av de viktigaste kvalitetsmålen inom yrkesutbildningen.</p> <p>Stödja utbudet av anpassad utbildning, även för missgynnade grupper.</p>
<p>Nr 5 Andel som får anställning efter yrkesutbildningsprogram:</p> <p>a) Sysselsättning för deltagare i yrkesutbildning vid en fastställd tidpunkt efter att programmet avslutats, fördelat på typ av program och individuella kriterier (?).</p> <p>b) Andel elever i sysselsättning vid en fastställd tidpunkt efter att programmet avslutats, fördelat på typ av program och individuella kriterier.</p>	<p>Resultatindikator</p>	<p>Stödja anställbarhet.</p> <p>Öka yrkesutbildningens möjligheter att anpassa sig till arbetsmarknadens föränderliga behov.</p> <p>Stödja utbudet av anpassad utbildning, även för missgynnade grupper.</p>
<p>Nr 6 Användningen av förvärvade färdigheter på arbetsplatsen:</p> <p>a) Uppgifter om sysselsättning för individer som fullbordat utbildningen, fördelat på typ av utbildning och individuella kriterier.</p> <p>b) Individers och arbetsgivares tillfredsställelse med förvärvade färdigheter och kompetenser.</p>	<p>Resultatindikator (blandning av kvalitativa och kvantitativa uppgifter)</p>	<p>Öka anställbarheten.</p> <p>Öka yrkesutbildningens möjligheter att anpassa sig till arbetsmarknadens föränderliga behov.</p> <p>Stödja utbudet av anpassad utbildning, även för missgynnade grupper.</p>
Kontextuppgifter		
<p>Nr 7 Arbetslöshet (4) fördelat på individuella kriterier.</p>	<p>Kontextindikator</p>	<p>Bakgrundsinformation för beslutsfattande på systemnivå inom yrkesutbildning.</p>
<p>Nr 8 Prevalens av utsatta grupper:</p> <p>a) Andel av deltagarna i yrkesutbildning som klassificeras som missgynnade grupper (i en viss region eller ett visst upptagningsområde) fördelat på ålder och kön.</p> <p>b) Fullbordande för missgynnade grupper fördelat på ålder och kön.</p>	<p>Kontextindikator</p>	<p>Bakgrundsinformation för beslutsfattande på systemnivå inom yrkesutbildning.</p> <p>Stödja tillgången till yrkesutbildning för missgynnade grupper.</p> <p>Stödja utbudet av anpassad utbildning för missgynnade grupper.</p>

Indikator	Typ av indikator	Syfte
<p>Nr 9</p> <p>Mekanismer för att kartlägga utbildningsbehov på arbetsmarknaden:</p> <p>a) Uppgifter om mekanismer som inrättats för att kartlägga förändringar i efterfrågan på olika nivåer.</p> <p>b) Bevis för att de är effektiva.</p>	<p>Kontext-/inputindikator (kvalitativ information)</p>	<p>Öka yrkesutbildningens möjligheter att anpassa sig till arbetsmarknadens föränderliga behov.</p> <p>Stödja anställbarhet.</p>
<p>Nr 10</p> <p>Program för att främja en bättre tillgång till yrkesutbildning:</p> <p>a) Information om befintliga program på olika nivåer.</p> <p>b) Bevis för att de är effektiva.</p>	<p>Processindikator (kvalitativ information)</p>	<p>Stödja tillgången till yrkesutbildning, även för missgynnade grupper.</p> <p>Stödja utbudet av anpassad utbildning.</p>

(¹) Grundläggande yrkesutbildning: en utbildningsperiod om sex veckor behövs innan eleven räknas som deltagare.

Livslångt lärande: Andel av befolkningen som antagits till formella yrkesutbildningsprogram.

(²) Utöver grundläggande uppgifter om kön och ålder kan andra sociala kriterier tillämpas, t.ex. elever som slutar skolan i förtid, högsta utbildningsnivå, migranter, personer med funktionshinder, arbetslöshetens längd.

(³) Grundläggande yrkesutbildning: inklusive information om vad som händer med dem som hoppar av yrkesutbildningen.

(⁴) Definition enligt ILO och OECD: personer i åldrarna 1574 utan arbete som aktivt söker anställning och är redo att börja arbeta.

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS REKOMMENDATION

av den 18 juni 2009

om inrättande av ett europeiskt system för meritöverföring inom yrkesutbildningen (ECVET)

(Text av betydelse för EES)

(2009/C 155/02)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR UTFÄRDAT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artiklarna 149.4 och 150.4,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽²⁾,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) Utvecklingen och erkännandet av medborgarnas kunskaper, färdigheter och kompetens är avgörande för deras personliga och yrkesmässiga utveckling samt för konkurrenskraften, sysselsättningen och den sociala sammanhållningen inom gemenskapen. De bör därför underlätta gränsöverskridande rörlighet för arbetstagare och inlärare och bidra till att anpassa utbud och efterfrågan på den europeiska arbetsmarknaden. Deltagande i gränsöverskridande livslångt lärande för alla samt överföring, erkännande och ackumulering av individers läranderesultat från formell, icke-formell och informell utbildning bör därför främjas och förbättras på europeisk nivå.
- (2) Vid Europeiska rådets möte i Lissabon 2000 fastställdes att tydligare utbildningsbevis bör bli ett av huvudinslagen för att anpassa gemenskapens utbildningssystem till kunskapsamhällets krav. Vid Europeiska rådets möte i Barcelona 2002 framhölls vikten av större tydlighet och bättre metoder för erkännande inom yrkesutbildningen.

(3) Systemen för yrkesutbildning är en av grundpelarna i det livslånga lärandet och är direkt kopplade till grundutbildning och högre utbildning och till varje medlemsstats sysselsättnings- och socialpolitik. Tack vare sin sektorsövergripande ställning främjar de inte bara den europeiska ekonomins konkurrenskraft och möjligheterna att tillgodose behoven på arbetsmarknaden, utan även den sociala sammanhållningen, jämlikheten och medborgarnas deltagande och engagemang.

(4) I rådets resolution av den 19 december 2002 om främjande av ett närmare europeiskt samarbete i fråga om yrkesutbildning ⁽⁴⁾ ("Köpenhamnsprocessen") och i rådets och kommissionens gemensamma rapport om genomförandet av handlingsprogrammet Utbildning 2010 som antogs 2004 ⁽⁵⁾ framhålls vikten av att ha ett system för meritöverföring inom yrkesutbildningen, medan rådet och kommissionen i sin gemensamma lägesrapport från 2008 ⁽⁶⁾ betonar att det behövs ökade insatser för att förbättra yrkesutbildningens kvalitet och attraktionskraft.

(5) I slutsatserna från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet den 15 november 2004, som rör de framtida prioriteringarna för det förstärkta europeiska samarbetet inom yrkesutbildning, prioriterades utvecklingen och genomförandet av ett europeiskt system för meritöverföring inom yrkesutbildningen för att göra det möjligt för inlärarna att bygga vidare på sina kunskaper när de rör sig mellan olika system för yrkesutbildning.

(6) Syftet med denna rekommendation är att inrätta ett europeiskt system för meritöverföring inom yrkesutbildningen ("ECVET") som ska underlätta överföring, erkännande och ackumulering av bedömda läranderesultat för dem som vill erhålla ett utbildningsbevis. Detta kommer att öka den allmänna förståelsen av medborgarnas läranderesultat, liksom insynen i dem och deras gränsöverskridande rörlighet samt göra det lättare att föra över dem mellan och, i tillämpliga fall, inom medlemsstater i ett gränslöst område för livslångt lärande, samtidigt som det på nationell nivå kommer att öka kvalifikationernas rörlighet och möjligheterna att föra över dem mellan olika sektorer inom ekonomin och på arbetsmarknaden. Dessutom kommer det att bidra till fördjupat och ökat europeiskt samarbete på utbildningsområdet.

⁽¹⁾ EUT C 100, 30.4.2009, s. 140.

⁽²⁾ EUT C 325, 19.12.2008, s. 48.

⁽³⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 18 december 2008 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 11 maj 2009.

⁽⁴⁾ EGT C 13, 18.1.2003, s. 2.

⁽⁵⁾ EGT C 104, 30.4.2004, s. 1.

⁽⁶⁾ EUT C 86, 5.4.2008, s. 1.

- (7) ECVET bör bygga på de principer och tekniska specifikationer som anges i bilaga II. Vidare bör det bygga på de gemensamma principer för kvalitetssäkring som anges i rådets slutsatser av den 28 maj 2004 om kvalitetssäkring inom yrkesutbildning och i Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 18 juni 2009 om inrättande av en europeisk referensram för kvalitetssäkring av yrkesutbildning⁽¹⁾.
- (8) ECVET kan användas för alla läranderesultat som i princip kan förvärfvas genom en mängd olika utbildnings- och inlärningsvägar på alla nivåer i den europeiska referensramen för kvalifikationer för livslångt lärande ("EQF"), och sedan överförs och erkänns. Denna rekommendation bidrar därför till de vidare målen att främja livslångt lärande och öka arbetstagares och inlärares anställbarhet, öppenhet för rörlighet och sociala integration. Den underlättar i synnerhet framtagandet av flexibla och individanpassade utbildningsvägar och erkännandet av läranderesultat som uppnåtts genom icke-formellt och informellt lärande.
- (9) Tydliga principer för kvalitetssäkring, informationsutbyte och utveckling av partnerskap mellan institutioner som utfärdar utbildningsbevis, tillhandahållare av yrkesutbildning och andra berörda intressenter bör bidra till att skapa ett ömsesidigt förtroende och till att underlätta genomförandet av denna rekommendation.
- (10) Denna rekommendation bör underlätta förenligheten, jämförbarheten och komplementariteten hos systemen för meritöverföring inom yrkesutbildningen och det europeiska systemet för överföring av studiemeriter ("ECTS"), som används inom den högre utbildningen. På så sätt bör den bidra till möjligheten att byta mellan olika utbildningsnivåer, enligt nationell lagstiftning och praxis.
- (11) Valideringen av bedömda icke-formella och informella läranderesultat bör främjas i enlighet med rådets slutsatser av den 28 maj 2004 om gemensamma europeiska principer för identifiering och validering av icke-formellt och informellt lärande.
- (12) Denna rekommendation kompletterar Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 23 april 2008 om en europeisk referensram för kvalifikationer för livslångt lärande⁽²⁾, i vilken medlemsstaterna rekommenderas att främja ett nära samband mellan EQF och olika befintliga eller framtida europeiska system för överföring och ackumulering av meriter inom högre utbildning och yrkesutbildning. Huvudsyftet med EQF är att göra utbildningsbevisen tydligare, mer jämförbara och överförbara, medan ECVET syftar till att underlätta överförande, erkännande och ackumulering av läranderesultat för individer som vill erhålla ett utbildningsbevis.
- (13) I denna rekommendation beaktas Europaparlamentets och rådets beslut nr 2241/2004/EG av den 15 december 2004 om en enhetlig gemenskapsram för tydlighet i kvalifikationer och meriter (Europass)⁽³⁾ och Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 18 december 2006 om gränsöverskridande rörlighet inom gemenskapen i utbildningssyfte: Europeiska kvalitetsstadgan för rörlighet⁽⁴⁾.
- (14) Denna rekommendation bör underlätta de behöriga lokala och regionala myndigheternas medverkan i samband med att de nationella eller andra referensramarna för kvalifikationer kopplas till ECVET, i tillämpliga fall.
- (15) Denna rekommendation bör inte påverka tillämpningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer⁽⁵⁾ där man fastställer rättigheter och skyldigheter både för den relevanta nationella myndigheten och för de personer som flyttar inom gemenskapen. Användningen av ECVET bör inte påverka tillträdet till arbetsmarknaden i de fall där yrkeskvalifikationer erkänts i enlighet med direktiv 2005/36/EG. ECVET medför inte heller någon ny rättighet för medborgare att erhålla automatiskt erkännande av vare sig läranderesultat eller poäng.
- (16) Införandet och genomförandet av ECVET är frivilligt i enlighet med artiklarna 149 och 150 i EG-fördraget och kan därför enbart ske i enlighet med gällande nationella lagar och bestämmelser.
- (17) Eftersom målen för denna rekommendation, nämligen att stödja och komplettera medlemsstaternas insatser, underlätta samarbetet mellan dem, öka insynen och främja rörlighet och livslångt lärande, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och de därför, på grund av deras omfattning eller verkningar, bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, får gemenskapen anta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna rekommendation inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål, i den mån som den inte ersätter eller fastställer varken utbildningsbevis eller nationella system för utbildningsbevis eller för meritöverföring; den stadgar inte heller om specifika läranderesultat eller individers kompetens och den syftar inte till eller förutsätter antingen en uppdelning eller en harmonisering av olika system för utbildningsbevis.

(1) Se sidan 1 i detta nummer av EUT.

(2) EUT C 111, 6.5.2008, s. 1.

(3) EUT L 390, 31.12.2004, s. 6.

(4) EUT L 394, 30.12.2006, s. 5.

(5) EUT L 255, 30.9.2005, s. 22.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS MEDLEMSSTATERNA

1. att främja det europeiska systemet för meritöverföring inom yrkesutbildningen ("ECVET") enligt bilagorna I och II på alla nivåer av EQF med hänsyn till kvalifikationer inom yrkesutbildning, för att underlätta gränsöverskridande rörlighet och erkännande av läranderesultat inom yrkesutbildningen och gränsöverskridande livslångt lärande,
2. att på lämpligt sätt skapa de nödvändiga förutsättningarna och vidta åtgärder, så att ECVET från och med 2012 – i enlighet med nationell lagstiftning och praxis och på grundval av prov och testning – gradvis kan börja tillämpas på kvalifikationer inom yrkesutbildning på alla nivåer av EQF och användas i syfte att överföra, erkänna och ackumulera en individs läranderesultat från formell samt, i lämpliga fall, icke-formell och informell utbildning,
3. att stödja utvecklingen av nationella och europeiska partnerskap och nätverk med deltagande av institutioner och myndigheter som ansvarar för kvalifikationer och utbildningsbevis, tillhandahållare av yrkesutbildning, arbetsmarknadens parter och andra berörda parter, som ska ägna sig att prova ut, genomföra och främja ECVET,
4. att säkra att intressenter och individer på yrkesutbildningsområdet har tillgång till information och vägledning för att använda ECVET och samtidigt underlätta informationsutbytet mellan medlemsstaterna, varvid medlemsstaterna också ska se till att användningen av ECVET för utbildningsbevis offentliggörs på lämpligt sätt av behöriga myndigheter och att tillhörande Europassdokument som utfärdats av de behöriga myndigheterna innehåller tydlig och relevant information,
5. att vid användning av ECVET tillämpa de gemensamma principer för kvalitetssäkring inom yrkesutbildning som anges i rådets slutsatser om kvalitetssäkring inom yrkesutbildning av den 28 maj 2004 i enlighet med nationell lagstiftning och praxis, framför allt i samband med bedömning, validering och erkännande av läranderesultat,
6. att säkra att det finns fungerande samordnings- och övervakningsmekanismer på lämplig nivå som överensstämmer med varje medlemsstats lagstiftning, strukturer och behov, för att kunna garantera att initiativen för att genomföra ECVET är av god kvalitet, tydliga och samstämmiga.

EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET STÖDER KOMMISSIONENS AVSIKT ATT

1. stödja medlemsstaterna när de fullgör uppgifterna under punkterna 1–6 och när de använder de principer och tekniska specifikationer för ECVET som anges i bilaga II, framför allt genom att underlätta testning, samarbete, ömsesidigt lärande, främjande samt genomförande av informations- och samrådsåtgärder, och när de säkrar alla berörda medborgares tillgång till vägledningsmaterialet,
2. utarbeta vägledningsmaterial och verktyg samt anpassa relevanta Europassdokument i samarbete med medlemsstaterna och nationella och europeiska sakkunniga och användare, bygga upp sakkunskap för att öka förenligheten och komplementariteten hos ECVET och det europeiska systemet för överföring och ackumulering av studiemeriter, som används inom högre utbildning, i samarbete med sakkunniga och användare inom yrkesutbildningen och den högre utbildningen på europeisk och nationell nivå samt regelbundet informera om utvecklingen inom ECVET,
3. främja och tillsammans medlemsstaterna delta i ett europeiskt ECVET-nätverk med deltagande av berörda intressenter inom yrkesutbildningen och behöriga nationella institutioner i syfte att sprida och stödja ECVET i medlemsstaterna samt skapa en varaktig plattform för informations- och erfarenhetsutbyte mellan medlemsstaterna samt inom detta nätverk inrätta en ECVET-användargrupp som ska bidra till uppdateringen av vägledningsmaterialet och till kvalitet och övergripande samstämmighet i samarbetet kring genomförandet av ECVET,
4. övervaka och följa upp genomförda åtgärder, inklusive resultaten av prov och testning, och, efter att ha bedömt och utvärderat åtgärderna tillsammans med medlemsstaterna, senast den 18 juni 2014, rapportera till Europaparlamentet och rådet om sina erfarenheter och utsikter inför framtiden, vid behov inbegripet en översyn och anpassning av denna rekommendation, bland annat uppdatering av de tekniska bilagorna och vägledningsmaterialet, i samarbete med medlemsstaterna.

Utfärdad i Bryssel den 18 juni 2009.

På Europaparlamentets vägnar

H.-G. PÖTTERING

Ordförande

På rådets vägnar

Štefan FÜLE

Ordförande

BILAGA I

DEFINITIONER

I denna rekommendation gäller följande definitioner:

- a) *utbildningsbevis*: ett formellt resultat av en bedömnings- och valideringsprocess, som utfärdas när en behörig institution fastställt att en persons läranderesultat uppfyller en viss standard.
 - b) *läranderesultat*: ett sätt att uttrycka vad en inlärare vet, förstår och kan göra efter att ha avslutat en lärandeprocess, och som definieras som kunskaper, färdigheter och kompetenser.
 - c) *utbildningsmodul*: en modul som ingår i ett utbildningsbevis och som består av en sammanhängande uppsättning kunskaper, färdigheter och kompetenser som kan bedömas och valideras.
 - d) *lärandemerit*: en individs läranderesultat som har bedömts och som kan ackumuleras för att ingå i ett utbildningsbevis eller överföras till andra utbildningar eller utbildningsbevis.
 - e) *behörig institution*: en institution med ansvar för att utforma och utfärda utbildningsbevis eller erkänna utbildningsmoduler eller för att utföra andra ECVET-uppgifter, t.ex. att fastställa antal ECVET-poäng för utbildningsbevis och utbildningsmoduler samt att bedöma, validera och erkänna läranderesultat enligt bestämmelser och praxis i deltagande länder.
 - f) *bedömning av läranderesultat*: metoder och processer för att fastställa i vilken utsträckning en inlärare har uppnått vissa kunskaper, färdigheter och kompetenser.
 - g) *validering av läranderesultat*: processen för att bekräfta att vissa bedömda läranderesultat som en inlärare uppnått motsvarar de resultat som krävs för en utbildningsmodul eller ett utbildningsbevis.
 - h) *erkännande av läranderesultat*: processen för att officiellt intyga att vissa läranderesultat uppnåtts, genom att utfärda utbildningsmoduler eller utbildningsbevis.
 - i) *ECVET-poäng*: ett sätt att uttrycka omfattningen av de läranderesultat som krävs för ett utbildningsbevis och varje utbildningsmoduls andel av utbildningsbeviset.
-

BILAGA II

ECVET – PRINCIPER OCH TEKNISKA SPECIFIKATIONER

ECVET är en teknisk ram för överföring, erkännande och om lämpligt ackumulering av individers läranderesultat för erhållande av utbildningsbevis. ECVET-redskap och ECVET-metoder omfattar beskrivning av utbildningsbevis i form av utbildningsmoduler med motsvarande poäng, en överförings- och ackumuleringsprocess och kompletterande dokument såsom inlärningsavtal, betygsdokumentation och ECVET-vägledning.

Syftet med ECVET är att underlätta erkännandet av läranderesultat i samband med rörlighet i enlighet med nationell lagstiftning, så att det kan leda till ett utbildningsbevis. Det bör noteras att ECVET inte medför någon ny rättighet för medborgare att erhålla automatiskt erkännande av vare sig läranderesultat eller poäng. Tillämpning för ett visst utbildningsbevis ska motsvara tillämpliga lagar, förordningar och bestämmelser i medlemsstaterna och bygga på följande principer och tekniska specifikationer.

1. Utbildningsmoduler

En utbildningsmodul är en modul som ingår i ett utbildningsbevis och som består av sammanhängande kunskaper, färdigheter och kompetenser som kan bedömas och valideras med ett antal motsvarande ECVET-poäng. Ett utbildningsbevis omfattar i princip flera utbildningsmoduler och består alltså av en uppsättning moduler. En inlärare kan sålunda uppfylla kraven för ett utbildningsbevis genom att ackumulera de utbildningsmoduler som krävs. Dessa kan ha förvärvats i olika länder och genom olika typer av lärande (formellt, och, i lämpliga fall, icke-formellt och informellt lärande), med beaktande av den nationella lagstiftningen om ackumulering av moduler och erkännande av läranderesultat.

De moduler som ingår i ett utbildningsbevis ska

- beskrivas på ett lättläst och lättbegripligt sätt genom att man hänvisar till de kunskaper, färdigheter och kompetenser som ingår,
- vara uppbyggda och organiserade på ett passande sätt för det utbildningsbevis de ingår i, samt
- vara utformade på så sätt att det är möjligt att göra en särskiljande bedömning och validering av de läranderesultat som ingår i modulen.

En utbildningsmodul kan ingå i ett enda eller i flera utbildningsbevis. De förväntade läranderesultat som ingår i en modul är oberoende av var och hur de uppnåts. En utbildningsmodul kan därför inte förväxlas med ett moment eller en kurs som ingår i ett formellt utbildningsprogram eller annan utbildning.

Regler och förfaranden för att definiera utbildningsmoduler och för hur man kombinerar och ackumulerar moduler för att erhålla ett visst utbildningsbevis fastställs av de behöriga institutionerna och parterna i utbildningsprocessen enligt nationella eller regionala bestämmelser.

I specifikationerna för en utbildningsmodul ska följande ingå:

- Utbildningsmodulens allmänna beteckning.
- I tillämpliga fall den allmänna beteckningen för det eller de utbildningsbevis som utbildningsmodulen ingår i.
- EQF-nivå för utbildningsbeviset, och eventuell NQF-nivå ("national qualification framework"), samt ECVET-poäng för utbildningen.
- Läranderesultat som ingår i modulen.
- Förfaranden och kriterier för att bedöma dessa läranderesultat.

- ECVET-poäng för utbildningsmodulen.
- Eventuell tidsbegränsning för utbildningsmodulens giltighet.

2. Överföring och ackumulering av läranderesultat, ECVET-partnerskap

Inom ECVET bedöms utbildningsmoduler som fullgjorts i ett sammanhang, och förs därefter över till ett annat sammanhang. I detta nya sammanhang valideras och erkänns de av den behöriga institutionen, så att de kan ingå i det utbildningsbevis personen vill erhålla. Utbildningsmodulerna kan därefter ackumuleras för att ingå i ett utbildningsbevis, enligt nationella eller regionala bestämmelser. Förfaranden och vägledning för bedömning, validering, ackumulering och erkännande av utbildningsmoduler utformas av relevanta behöriga institutioner och parterna i utbildningsprocessen.

Meritöverföring med hjälp av ECVET av läranderesultat från formellt lärande bör underlättas genom att man inrättar partnerskap och nätverk med behöriga institutioner, där var och en av dem har behörighet att utfärda utbildningsbevis eller moduler eller ge meriter för läranderesultat som kan överföras och valideras.

Syftet med att inrätta partnerskap är att

- tillhandahålla en ram för samarbete och arbete i nätverk mellan parterna, enligt samförståndsavtal som skapar ömsesidigt förtroende,
- underlätta för parterna att införa särskilda arrangemang för meritöverföring för inlärare.

I samförståndsavtalen ska parterna bekräfta att de

- godtar varandras status som behöriga institutioner,
- godtar varandras kriterier och förfaranden för kvalitetssäkring, bedömning, validering och erkännande i samband med meritöverföring,
- är överens om villkoren för partnerskapet, t.ex. mål, varaktighet och översyn av samförståndsavtalet,
- är överens om att berörda utbildningsbevis är jämförbara i samband med meritöverföring, sedan EQF använts för att fastställa referensnivåer,
- identifiera andra aktörer och behöriga institutioner som kan komma att beröras av processen, och dessas uppgifter.

För att använda ECVET för läranderesultat från icke-formellt och informellt lärande eller utanför samförståndsavtal bör den institution som har behörighet att utfärda utbildningsbevis eller utbildningsmoduler eller ge meriter, inrätta förfaranden och mekanismer för att identifiera, validera och erkänna sådana läranderesultat genom att utfärda motsvarande utbildningsmoduler och tillhörande ECVET-poäng.

3. Inlärningsavtal och betygsdokumentation

För att göra en meritöverföring mellan två parter för en viss inlärare ska de två behöriga institutioner som har medverkat i utbildningen och valideringen och inläraren sluta ett inlärningsavtal, inom ramen för samförståndsavtalet. Inlärningsavtalet bör

- göra skillnad mellan "heminstitution" och "mottagande institution" ⁽¹⁾,
- ange särskilda villkor för en viss rörlighetsperiod, t.ex. inlärarens identitet, rörlighetsperiodens längd, förväntade läranderesultat och ECVET-poäng för dessa.

⁽¹⁾ "Heminstitution" är den institution som validerar och erkänner inlärarens läranderesultat. "Mottagandeinstitution" är den institution som tillhandahåller utbildning för det aktuella läranderesultatet och som bedömer det läranderesultat som uppnåts.

I inlärningsavtalet ska det fastställas att om inläraren har uppnått de förväntade läranderesultaten och dessa har bedömts positivt av den mottagande institutionen ska heminstitutionen validera och erkänna dem så att de kan ingå i ett utbildningsbevis, enligt de regler och förfaranden som fastställts av den behöriga institutionen.

Överföring mellan parter kan gälla läranderesultat från formellt samt om lämpligt icke-formellt och informellt lärande. Överföring av lärandemeriter sker i tre steg:

- Den mottagande institutionen bedömer läranderesultaten och ger meriter till inläraren. Läranderesultaten och motsvarande ECVET-poäng förs in i inlärarens betygsdokumentation ⁽¹⁾.
- Heminstitutionen validerar meriten som en passande dokumentation av vad inläraren uppnått.
- Heminstitutionen erkänner därefter läranderesultatet. Erkännandet gör att utbildningsmoduler och motsvarande ECVET-poäng kan tilldelas, enligt bestämmelserna i heminstitutionens system.

Validering och erkännande av behörig heminstitution är beroende av behörig mottagande institutions bedömning av läranderesultatet, enligt fastställda förfaranden och kvalitetssäkringskriterier.

4. ECVET-poäng

ECVET-poäng ger kompletterande information om utbildningsbevis och utbildningsmoduler, uttryckt i siffror. De fyller en funktion endast i samband med det specifika utbildningsbevis de är kopplade till, och de visar vilka moduler som klarats av och ackumulerats. För att ECVET-poäng ska användas på ett enhetligt sätt har man kommit överens om att tilldela 60 poäng för läranderesultat som man kan förväntas uppnå på ett år i formell yrkesutbildning på heltid.

Inom ECVET sker tilldelningen av poäng vanligen i två steg: ECVET-poäng tilldelas först en hel utbildning och därefter de moduler som ingår. För ett visst utbildningsbevis används en formell utbildning som referens, och med utgångspunkt i överenskommelsen fastställs en viss poängsumma för utbildningsbeviset. Denna summa delas därefter upp på de olika utbildningsmodulerna, beroende på hur stor andel av utbildningsbeviset de utgör.

För de utbildningsbevis där det inte finns en formell utbildning som kan användas som referens tilldelas ECVET-poäng efter en uppskattning som bygger på en jämförelse med utbildningsvägar där det finns en formell utbildning. För att fastställa om två utbildningsvägar är jämförbara bör den behöriga institutionen se till motsvarande EQF-nivå, till NQF-nivå om det finns en sådan eller till likheter i läranderesultat på ett närliggande yrkesområde.

Utbildningsmodulernas relativa vikt i förhållande till utbildningsbeviset ska fastställas enligt ett eller flera av följande kriterier:

- Den relativa betydelsen av modulens läranderesultat för deltagande på arbetsmarknaden, för att gå vidare till andra utbildningsnivåer eller för social integration.
- Komplexitet, räckvidd och omfattning av de läranderesultat som ingår i modulen.
- Den ansträngning inläraren måste göra för att tillägna sig de kunskaper, färdigheter och kompetenser som krävs för modulen.

Den relativa vikten för en viss modul som ingår i flera utbildningsbevis, uttryckt i ECVET-poäng, kan variera mellan de olika utbildningsbevisen.

Att fastställa antal ECVET-poäng ingår vanligen i utformningen av utbildningsbevis och moduler. Det görs av den behöriga institution som utformar och uppdaterar innehållet i ett visst utbildningsbevis, eller som särskilt tilldelats denna uppgift. I länder där det redan finns ett nationellt poängsystem fastställer de relevanta behöriga institutionerna hur nationella meritpoäng ska räknas om till ECVET-poäng.

⁽¹⁾ Ett betygsdokument innehåller inlärarens läranderesultat, moduler och ECVET-poäng.

En person som klarat av ett utbildningsbevis eller en utbildningsmodul tilldelas motsvarande ECVET-poäng, oberoende av hur mycket tid som krävts för utbildningen.

Överföringen av en modul leder vanligen till en överföring av motsvarande ECVET-poäng så att de ingår när de överförda läranderesultaten erkänns, i enlighet med nationella eller regionala bestämmelser. Det ankommer på den behöriga institutionen att avgöra om ECVET-poängen ska beaktas, på villkor att det finns bestämmelser och metoder för detta som är tydliga och bygger på kvalitetssäkringsprinciper.

För utbildningsbevis och moduler som erhållits efter icke-formellt eller informellt lärande och där det går att hitta en formell utbildning som referens ges samma antal ECVET-poäng som referensutbildningen eftersom samma läranderesultat uppnåtts.

IV

(Upplysningar)

UPPLYSNINGAR FRÅN EUROPEISKA UNIONENS INSTITUTIONER OCH
ORGAN

KOMMISSIONEN

Eurons växelkurs ⁽¹⁾

7 juli 2009

(2009/C 155/03)

1 euro =

Valuta	Kurs	Valuta	Kurs		
USD	US-dollar	1,4019	AUD	australisk dollar	1,7484
JPY	japansk yen	133,61	CAD	kanadensisk dollar	1,6223
DKK	dansk krona	7,4465	HKD	Hongkongdollar	10,8648
GBP	pund sterling	0,86380	NZD	nyzeeländsk dollar	2,1996
SEK	svensk krona	10,9650	SGD	singaporiensk dollar	2,0420
CHF	schweizisk franc	1,5181	KRW	sydkoreansk won	1 784,41
ISK	isländsk krona		ZAR	sydafrikansk rand	11,1837
NOK	norsk krona	9,0565	CNY	kinesisk yuan renminbi	9,5788
BGN	bulgarisk lev	1,9558	HRK	kroatisk kuna	7,3425
CZK	tjeckisk koruna	25,882	IDR	indonesisk rupiah	14 374,43
EEK	estnisk krona	15,6466	MYR	malaysisk ringgit	4,9746
HUF	ungersk forint	273,20	PHP	filippinsk peso	67,591
LTL	litauisk litas	3,4528	RUB	rysk rubel	44,0625
LVL	lettisk lats	0,6971	THB	thailändsk baht	47,794
PLN	polsk zloty	4,3740	BRL	brasiliansk real	2,7321
RON	rumänsk leu	4,2117	MXN	mexikansk peso	18,5100
TRY	turkisk lira	2,1593	INR	indisk rupie	67,6140

⁽¹⁾ Källa: Referensväxelkurs offentliggjord av Europeiska centralbanken.

V

(Yttranden)

ADMINISTRATIVA FÖRFARANDEN

KOMMISSIONEN

Inbjudan att lämna projektförslag TREN/SUB/01-2009*(2009/C 155/04)*

Kommissionen avser bevilja subventioner på sammanlagt 4 750 000 EUR för att främja transportpolitikens mål. De politiska prioriteringarna fastställs i det arbetsprogram för 2009 som har antagits av kommissionen.

De viktigaste frågorna gäller säkerheten på vägarna, transportsäkerhet och inre marknaden (för inre vattenvägar och sjöfartsnavigering).

Uppgifter om ansökningsomgången finns tillgängliga på GD TREN:s webbplats på följande adress:

http://ec.europa.eu/transport/grants/index_en.htm

EUROPEISKA INVESTERINGSBANKEN

Anbudsinfordran

Europeiska investeringsbanken erbjuder två nya EIBURS sponsorprogram inom åtgärdsprogrammet för universitetsforskning

(2009/C 155/05)

Europeiska investeringsbanken fokuserar merparten av sina institutionella kontakter med universiteten på ett åtgärdsprogram för universitetsforskning som består av tre olika program:

- **EIBURS** – **EIB University Research Sponsorship Programme**
- **STAREBEI** (**ST**Ages de **RE**cherche **BEI**), är ett program för att finansiera unga forskare som arbetar i projekt som genomförs gemensamt av EIB och universitet och
- **EIB University Networks**, är ett samarbete för nätverk mellan universitet som har vissa egenskaper som är särskilt viktiga för att stödja EIB-gruppens målsättning.

EIBURS ger bidrag till forskningscentra vid universitet som arbetar med forskning och teman som är av stort intresse för banken. EIB:s bidrag på upp till 100 000 euro per år under en treårsperiod kommer att delas ut på konkurrensbasis till intresserade universitetsinstitutioner eller forskningscentra som är knutna till universitet i EU och anslutningsländerna och som har erkända specialistkunskaper inom EIB:s valda områden, så att de kan utveckla sin verksamhet inom dessa områden. Det vinnande förslaget kommer att innefatta leverans av en mängd olika arbeten (forskning, organisation av kurser och seminarier, nätverkande, spridning av resultat, etc.) som kommer att vara föremål för ett avtal med banken.

För det akademiska året 2009/2010 har **EIBURS**-programmet valt ut två nya forskningsinriktningar:

— Utveckling av offentliga e-tjänster i Europa

Både i den förnyade Lissabonstrategin och i den ekonomiska återhämtningsplanen för Europa identifieras en allmän utbyggnad av höghastighetsbredband i hela Europa som en nödvändig förutsättning för att påskynda spridningen av produktivitetshöjande tillämpningar av e-tjänster. Då marknadsincitament inledningsvis kanske inte är tillräckliga för att bygga ut tillämpningarna förväntas den offentliga sektorn spela en ledande roll för att stimulera efterfrågan så att utvecklingen av infrastrukturen kan motiveras ekonomiskt. Den offentliga sektorn kan samtidigt dra nytta av betydande produktivitetsökningar genom att tillhandahålla befintliga tjänster effektivare eller utveckla nya tjänster. Den offentliga sektorn kan därför investera i nödvändiga infrastrukturnät (med tanke på deras karaktär som offentliga tjänster och behovet av fri tillgång) och specificera de typer av tjänster som infrastrukturen förväntas sörja för (produktionsbaserad metod).

Forskningsprogrammet ska utvärdera utbyggnadspotentialen för olika typer av e-tjänster (t. ex. e-förvaltningstjänster, e-hälsovårdstjänster, e-lärande), identifiera den privata respektive den offentliga sektorns roller och de mest effektiva leveranssätten (särskilt vid partnerskap mellan den offentliga och privata sektorn). Det ska också beakta nya EU-åtgärder, såsom pionjärmarknadsinitiativet och förkommersiell upphandling, som förväntas underlätta för den offentliga sektorn att ta initiativ för att stimulera framväxten av nya marknader. Forskningsprogrammet ska också återspegla allmänhetens intresse för att utveckla initiativ på efterfrågesidan baserat på IKT-tillämpningar inom andra sektorer som transport och framför allt energi, där IKT kan spela en viktig roll för att öka energieffektiviteten.

Projektet kan innefatta ytterligare forskningsverksamhet som universitetscentrumet vill genomföra i anslutning till stödet, exempelvis i) arrangera kurser och seminarier, ii) skapa databaser och undersökningar och iii) genomföra ingående fallstudier.

— **Finansiell och ekonomisk värdering av miljöpåverkan**

Den finansiella och ekonomiska värderingen av miljön och dess konsekvenser för människans välbefinnande är särskilt betydelsefull i förbindelse med klimatförändringar och biodiversitet, vilka förväntas bli stora globala frågor under det närmaste århundradet.

Klimatförändringarna är redan ett faktum: Jorden blir allt varmare med åtföljande förändringar och de befintliga hoten mot ekosystem och biologisk mångfald förvärras.

Det är framför allt ekosystem som skogar, våtmarker och kustområden som hotas av pågående förstörelse och sönderfall av naturliga miljöer. Olika ekosystemtjänster – såsom kontroll av översvämningar, pollinering, bevarande av rena marker och kolupptagning – hotas också. Ekosystemen behöver fungera långsiktigt för att de tjänster de erbjuder ska kunna bibehållas. Sunda ekosystem återhämtar sig lättare från klimatförändringar och åtföljande vädervariationer.

Mot denna bakgrund och baserat på befintliga forskningsresultat och dokumentation inbjuder EIB till forskningsförslag inom *ett eller båda* av följande närbesläktade områden:

- Kostnader och fördelar i anslutning till skydd av ekosystem i samband med klimatförändringar, inriktning på befintliga hot för att förbättra återhämtningen från klimatförändringarnas effekter samt de sunda ekosystemens roll (och värde) för att mildra klimatförändringarna och anpassa sig till dem.
- Tillämpning av ett marknadsbaserat synsätt för att skydda och förbättra ekosystemtjänster, med utgångspunkt från erfarenheterna från kolmarknaden.

Sista dagen för att lämna in förslag är den 30 september 2009. Förslag som lämnas in efter denna tidpunkt kommer inte att beaktas. Förslag skall sändas till:

EIB-Universities Research Action
100, boulevard Konrad Adenauer
2950 Luxemburg
LUXEMBURG
To the attention of Ms. Luisa Ferreira, Co-ordinator.

För ytterligare information om **EIBURS** urvalsprocess och om andra program och ordningar, vänligen besök www.eib.org/universities

**EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS BYRÅ
FÖR UTTAGNINGSPROV FÖR REKRYTERING AV
PERSONAL
(EPSO)**

MEDDELANDE OM ALLMÄNT UTTAGNINGSPROV EPSO/AST/100-101/09

(2009/C 155/06)

Europeiska rekryteringsbyrån (Epsa) anordnar allmänna uttagningsprov för rekrytering av assistenter på sekretariatsområdet (AST 1) med bulgariskt och rumänskt medborgarskap:

- EPSO/AST/100/09 – Assistenten med bulgariskt medborgarskap (BG)
- EPSO/AST/101/09 – Assistenten med rumänskt medborgarskap (RO)

Meddelandet om uttagningsproven offentliggörs enbart på bulgariska och rumänska i Europeiska unionens officiella tidning C 155 A av den 8 juli 2009.

Ytterligare upplysningar finns på Epsas webbplats: <http://eu-careers.eu>

FÖRFARANDE FÖR GENOMFÖRANDE AV KONKURRENSPOLITIKEN

KOMMISSIONEN

Förhandsanmälan av en koncentration
(Ärende COMP/M.5570 – Platinum/Delphi)

(Text av betydelse för EES)

(2009/C 155/07)

1. Kommissionen mottog den 30 juni 2009 en anmälan om en föreslagen koncentration enligt artikel 4 i rådets förordning (EG) nr 139/2004⁽¹⁾, genom vilken företaget Platinum Equity LLC (*Platinum*, Förenta staterna) på det sätt som avses i artikel 3.1 b i förordningen förvärvar kontroll över delar av företaget Delphi Corporation (*Delphi*, Förenta staterna) genom förvärv av aktier och tillgångar.

2. De berörda företagen bedriver följande affärsverksamhet:

— Platinum: Riskkapital,

— Delphi: Tillverkning av mobil elektronik och transportsystem för fordonsindustrin.

3. Kommissionen har vid en preliminär granskning kommit fram till att den anmälda koncentrationen kan omfattas av förordning (EG) nr 139/2004, dock med det förbehållet att ett slutligt beslut i denna fråga fattas senare.

4. Kommissionen uppmanar berörda tredje parter att till den lämna eventuella synpunkter på den föreslagna koncentrationen.

Synpunkterna ska ha kommit in till kommissionen senast tio dagar efter detta offentliggörande. Synpunkterna kan sändas till kommissionen per fax (+32 2 2964301 eller 2967244) eller per post, med angivande av referens COMP/M.5570 – Platinum/Delphi, till

Europeiska kommissionen
Generaldirektoratet för konkurrens
Registreringsenheten för företagskoncentrationer
J-70
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

⁽¹⁾ EUT L 24, 29.1.2004, s. 1.

PRENUMERATIONSPRISER 2009 (exkl. moms, inkl. frakt och porto)

<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L- och C-serierna, endast pappersversion	22 officiella EU-språk	1 000 euro per år (*)
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L- och C-serierna, endast pappersversion	22 officiella EU-språk	100 euro per månad (*)
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L- och C-serierna, pappersversion + årsutgåva på cd-rom	22 officiella EU-språk	1 200 euro per år
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L-serien, endast pappersversion	22 officiella EU-språk	700 euro per år
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L-serien, endast pappersversion	22 officiella EU-språk	70 euro per månad
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , C-serien, endast pappersversion	22 officiella EU-språk	400 euro per år
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , C-serien, endast pappersversion	22 officiella EU-språk	40 euro per månad
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L- och C-serierna, månatlig (kumulativ) utgåva på cd-rom	22 officiella EU-språk	500 euro per år
Tillägg till <i>Europeiska unionens officiella tidning</i> (S-serien), meddelanden och offentliga kontrakt, cd-rom, 2 nummer per vecka	flerspråkig: 23 officiella EU-språk	360 euro per år (= 30 euro per månad)
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , C-serien – allmänna uttagningsprov	Antal språk beroende på uttagningsprov	50 euro per år

(*) Lösnummerpris: 1–32 sidor: 6 euro
33–64 sidor: 12 euro
Mer än 64 sidor: Priset varierar

Europeiska unionens officiella tidning (EUT) ges ut på EU:s officiella språk, och det går att prenumerera på den i 22 olika språkversioner. Den består av två serier: L (lagstiftning) och C (meddelanden och upplysningar).

Varje språkversion kräver en separat prenumeration.

Enligt rådets förordning (EG) nr 920/2005 som offentliggjordes i EUT L 156 av den 18 juni 2005 är Europeiska unionens institutioner under en övergångsperiod inte skyldiga att avfatta och offentliggöra alla rättsakter på iriska. Den iriska utgåvan av EUT säljs därför separat.

En prenumeration på tillägget till EUT (S-serien: meddelanden och offentliga kontrakt) omfattar en flerspråkig cd-rom med alla de 23 officiella språkversionerna.

Prenumeranter på EUT kan på begäran få de olika bilagorna till tidningen. När en bilaga ges ut meddelas prenumeranterna detta genom ett "meddelande till läsarna" i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Försäljning och prenumeration

Publikationsbyrån ger ut publikationer för försäljning som kan beställas från någon av våra kommersiella distributörer. En lista över dessa finns på följande Internetadress:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_sv.htm

Via EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) har du kostnadsfritt direkt tillgång till Europeiska unionens lagstiftning. På webbplatsen kan du söka i *Europeiska unionens officiella tidning* samt i fördrag, lagstiftning, rättspraxis och förberedande rättsakter.

Mer information om Europeiska unionen finns på <http://europa.eu>